

Universitätsbibliothek Paderborn

**Francisci Tvrriani Societatis Iesv, Aduersùs
Magdeburgenses Centuriatores pro Canonibus
Apostolorum, & Epistolis Decretalibus Pontificum
Apostolicorum, Libri Quinq[ue]**

**Torres, Francisco de
Coloniae, 1573**

VD16 T 1629

Cap. XII. Responsio ad id, quod obijciunt ad probandum falsas esse
epistolas, quia non scribant de rebus illorum temporum, de
persecutionibus, de doctrina, de officio Episcopi, & cura gregis: non ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-29685

esse patres eiusdem Synagogæ origine minorum filiorum, vocatorum per fidem ad cognitionem Dei. Erant igitur sancti Apostoli, secundum spiritum patres eorum omnium, quos docebant, inter quos se numerat Anacletus, cum dicit, Hæc quæ tradit, ab Apostolis, hæc à sanctis Patribus se accepisse, id est, ab Apostolis, eisdemque patribus. Respondeant nunc mihi Magdeburgenses, cum Apostolus Paulus scribit ad Corinthios: Etsi decem millia pedagogorum habeatis, tamen non multos patres, si poste à ijdem Corinthij ^{1. Cor. 4.} scripsissent de suis regulis, tempore etiam Pauli his verbis: Has regulas ab Apostolis, has à sanctis Patribus accepimus: an significassent, multo tempore post Apostolos se hoc scripsisse? quis hoc putet aut dicat, præter Magdeb. , , quorum est hæc in eorum centurijs percontatio. Sed quos sanctos patres , , vocet, cum Anacletus sit à Petro secundus? & subiungunt, Idem de Euaristo , , dici potest, qui allegat, inquit, authoritatem patrum Apostolorum, eorumque successorū, quasi lögissimo tempore post Apostolos scripserit, cum tamen aliquandiū cum Apostolis vixerit. Hæc sunt Magdeburgensium ridicula deliramenta.

Responsio ad id, quod obiciunt ad probandum falsas esse epistolas, quia non scribant de rebus illorum temporum, de persecutionibus, de doctrina, de officio Episcopi, & cura gregis, non refutent dogmata hereticorum, non scribant consolationes martyrum: & quomodo aperte mentiti sunt Magdeburgenses, subiectis exemplis demonstratur. Cap. 12.

Obiciunt prætereà Magdeburg. quod non scribant authores harum , , epistolarum de rebus illorum temporum, de persecutiōibus, de doctrina, de officio Episcopali, & cura gregis: nō refutant dogmata hereticorum, non consolationes martyrum scribunt.]

Quam falsa hæc sint, ex ijsipsis epistolis, quæ in manibus sunt, perspici potest, tametsi non continuo sequebatur, ut falsæ essent, quanuis nihil de ijs, quæ isti dicunt, continerent. Videamus tamen, an continent ista, quæ desiderant, attingam pauca, legat cætera, cui ocium sit. In priore epist. Anacleti an non pertinent ad consolationes Martyrum in persecutionibus illa, quæ statim partim ex epistola beati Petri, partim è suo scribitur: sic enim ait: Tribulationes vestras audiuius fratres, tam per nos, quam per aliorum apostolorum episcopios: super quibus valde dolemus, vobisque compatimur: & auxilium ferre, prout ipse largitus fuerit, qui pro nobis non solum tribulatus, sed etiam passus est, parati sumus. Nolite mirari charissimi, quia persecutiones patimini, quasi nouum vobis aliquid contingat: sed communicates Christi passionibus, gaudete, ut in reuelatione gloriae eius gaudeatis exultantes, & quæ sequuntur. Deinde, si doctrinam requirunt, an illa nō pertinent ad doctrinam, quæ de non accusandis episcopis nec eis detrahendo scribitur: & illa tam multa, quomodo Dei similitudinem studio omnium virtutum, com- Deprehensio
Magd. in cōs
mēnto mani-
festo.

Cc 3 parare

parare oporteat? item, quæ in tertia epistola de obediendo præpositis? Prætereà an illa non spectant ad officium Episcopale, & curam grægis? cùm ait: Nihil est autem illo pastore miserius, qui luporū laudibus gloriatur: quibus si placere voluerit, atq; ab his amari delegerit, erit hinc ouibus magna perniciose, & quæ sequitur eodem pertinentia, vt cuius licet perspicere: ne in ijs quæ omnibus patent, & ab omnibus legi possunt, tempus frustra consumam. Reuertitur postea Anacletus ad martyrum hortationes & consolations. Et quid aliud, inquit, si Christus passus est pro nobis, nobis relinquentis exemplū, vt sequamur vestigia eius: & si Apostoli passi sunt, sequentes eius exemplum, & reliqui Patres, nisi vt sequamur tam doctrinam eorum, quæ & exemplum, & patiamur aduersa pro Christo, & cum patribus & fratribus crucem portemus? Rursus de officio Episcopi & cura grægis an non scribit sanctus Evaristus? cùm ait epist. 2. Episcopum vero oportet opportunè, importunè ac sine intermissione ecclesiæ suam docere, eamq; prudenter regere & amare, vt à virtutis se abstineat: & reliqua deinceps, quæ potest quisque legere, & per se in manifesto commento Magdeburgenses Centuriatores reprehendere. Iam quod dicunt, non refutari dogmata hereticorum in his epistolis, quod sit argumentum, non esse quorum feruntur, an non refutat Evaristus, & quidem eruditissimè eorum dogma hereticorum, qui aiebant de solo patre dictum esse in epist. ad Timoth. priore, quia ipse solus habet immortalitatem, & lucem habitat inaccessibilem? & Alexander Pont. epist. 1. dogma hereticorum aut Trinitatem, aut unitatem negantium, qui vel iam erant, vel esse poterant, an non eruditissimè & vehementissimè refutat, cùm 20. locis & amplius scripture sanctæ recitatis, illud urget percontando, Si Trinitas non est, quare hoc scriptum est? & si unitas non est, quare illud? Est igitur commentum, quod Magd. dicunt, nihil horum esse in his epistolis: aut si quid est, non congruere controuerstijs huius seculi. questio enim illa, inquit, an filius sit minor patre, an filius habeat immortalitatem, Arij tempore agitata est, non hoc seculo. Hoc quoquè sapientes isti & magni lectores ignorarunt, non fuisse Arium erroris sui authorem & inuentorem, immò nec Origenem, nec magistrum eius Clementem Alexandrinum, qui male etiam de filij Dei consubstantialitate aliquandò senserunt, sed hos ex philosophis potius peruersum dogma transisse, quos scitè Tertull. Patriarchas hereticorum vocavit, & in primis ex Alex. errorem Platone, quem ex libris sacris veteris testamenti ante 70. interpretes Græce, vt Eusebius Cesareen affirmat, translatis, Trinitatem non perfectè didicimus, tum ex epistol. eius ad Erasum & Coriscum, tum ex Timo perspicilijs traxerunt. potest quod idem quoquè Clemens Alexandrinus in 5. lib. Stromatum obseruauit, & Iustinus martyr in Apologia. Potuerunt ergò ante Arium scriptores apostolicos de bere contra Patriarchas hereticorum de dogmate consubstantialitatis paratus & filij tum hi pontifices, tum alij deinceps cosecuti: vt Sixtus epist. 1. & Iginus, ac Soter, vt tercij epist. 1. itē Marcellinus epist. 1. Felix epist. 3. Sixtus 2. epist.

Quæstio, an filius minor

patre ante

Arium agita-

tur contra Mag.

Vnde Orige-

nes, & ante

Clemens

Alex. errorem

Platone, quem ex libris

sacris veteris testamen-

tii ante 70. inter-

pretes Græ-

ce, vt Eusebius

Cesareen affir-

mat, translatis,

Trinitatem non per-

ficiimus, tum ex

epistol. eius ad

Erasum & Coriscum,

tum ex Timo-

perspicilijs tra-

xerunt. potest

quod idem quoquè

Clemens Alexan-

drinus in 5. lib.

Stromatum ob-

seruauit, & Iusti-

nus martyr in Apo-

logia. Potuerunt

ergò ante Arium

scriptores apostoli-

cis de bere con-

tra Patriarchas

hereticorum de

dogmate consub-

stantialitatis pa-

paratus & filij tum

hi pontifices, tum

alij deinceps cose-

cuti: vt Sixtus epist.

1. itē Marcellinus

epist. 1. Felix epist.

3. Sixtus 2. epist.

epist.1. Sicut Eutychianus & Gaius Pont. & idem Felix. in epist. ad Maximū epist. quæ in Ephesina Synodo recitata est ante Nestorium & Eutychem hæreticos, de dogmate fidei incarnationis in epistolis suis scripserunt. immò hoc ipsum sanctus Athanasius affirmat: sic enim in epistola ad Episcopos Africæ scripsit: Siquidē prisci Episcopi ab hinc annis propè centum triginta, tum qui Romæ, tum qui in nostra ciuitate pontificatum gesserūt, accusauerunt eos, qui filium creaturā dicere, aut qui negarent eum cōsubstantialē patri. quomodò ergo dicere audent Centuriatores, Quæstio hæc, an filius sit minor patre, tempore Arij agitata est, si centum triginta propè annis ante tempora Athanasijs & Arij, erant iam, qui id dicerent, qui ab Episcopis Romanis & Alexandrinis accusabantur? Sed quærent isti fortassè, cur de multo antiquioribus pontificibus apostolicis non meminit idem Athanasius, sed de illis tantum, qui propè cētum triginta annis ante etatem eius de ea quæstione scripsissent? quasi necessè fit, ut omniū pontificum superiorum epistolæ ad manus eius venissent, si posteriorum venerūt quod perinde esset, vt si quis putaret, necesse esse, nos Menandrum comicum legisse, quia Terentium legimus: aut Ennium poetam, quia Virgilium. Extat ergo adhuc epistola Sixti 2. Episcopi Rom. qui ætatē Athanasijs annis propè c. 20. antecessit, in qua contra id, quod iam hīc tot ante Arium annis, vt Athanasius testatur hæretici de generatione filij ex tempore tradebant, scriptū est, non ex tempore, neq; post tempora filium Dei natum, sed ante omnia, inquit, tempora de paterno vtero inenarrabiliter generatum. Hoc autē aper- te significat, ex substantia patris genitum esse, ac proindè consubstantialē, quod significat homousion. Extat item Eusebij Alexandrini, quem Anterus pont. scribit in epist. sua translatum fuisse ex parua ciuitate Alexandriam, sermo in ascensionem Domini inter alios 18. eiusdem authoris, quos nuper in libro vetustissimo bibliothecæ Cryptæ Ferratae reperi, in quo vsus est verbo homousij, quod S. Athanasius in eadem epist. ad Episcopos Africanos, ait non fuisse in Synodo Nicena inuentum, sed prius fuisse etiam ab Episcopis Alexandriæ usurpatum, ad afferendam contra hæreticos consubstantialitatem filij Dei. Sic ergo ait Eusebius Alexandrinus: καὶ ἐκάθισεν ἐξ οὐρανοῦ τὸν ωτρόν τὰ ληγώσαται τάσσαν ὀικονομίαν ὁμούσιον ἡταρχῶν ἔξοιλα τωτρόν καὶ διοῦ καὶ ἀγίου τονέματος τρισάγια ἐνδοξος εἰσ τὸν διώρυν, ἐμν. & idem paulo supra, ἀλλὰ τέμπῳ υμῖν τὸ πνεῦμα τὸ ἀγιον τὸ ὁμούσιον τὸν τωτρόν, καὶ ἐμοῦ.

Responso ad ea, quæ dicunt aliena esse ab historicā veritate, ac primum ad id, quod obijcitur de morte Iacobi ante mortem Petri: & quomodò Clemens ep. stolam transfigurauerit in personam mortui, & quæ causa & uilitas huiusmodi transfigurationis personæ, & quomodò sit vñitata in scripturis sanctis, & in magnis & antiquis authoribus, & quomodò inducere Apostolos iam mortuos loquentes in libris de constitutionibus Apostolorū.